

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat

20 cms.

ANY IV. N.º 124

8 ABRIL 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

Seguim les nostres terres

Entrem de ple al bon temps. Si tot l'any hi ha molts aficionats al deport i a la fruïció de les bel·leses de natura que segueixen les diferents contrades de la nostra terra, ara comença el temps que convida més a sortir al camp.

Anar al camp, muntanya o marina, constitueix un plaer, i en-sembla ha de constituir un reconeixement de la terra pròpia. Molts diem que la nostra terra estotja bel·leses sens nombre, que té de tot; però molts som qui ho diem només que per dir-ho, per sentir-ho a dir, per una mena de pruija d'exaltar

això que estimem la base de les coses nostres, no ho diem per experiment propi, desconeixem moltes bandes del nostre terror i coneixem potser països exòtics. Això no val. Convé, és necessari que eixim del recinte de la nostra llar comú, però hauria d'ésser indispensable que tots coneguéssim bé, per haver-hi petjat amb la nostra petjada, el terror que ens dona nom i fisonomia.

Aleshores diríem, no per vanaglòria i instint poblerí que casa nostra és bellíssima, que té mil indrets encisadors, que ací hi ha la Suïssa, i allà la Costa Blava, el lloc salvatge i el domeny graciós de totes les dolceses.

2. - EL BORINOT.

ELS GATS

Són moltes les coses que tenen una diada expressa dins de cada any. Ara mateix, acabem de celebrar la festa de les mones aparellant-la amb la primera Pasqua. Sols Déu, i els pastissers, poden saber-lo el consum que s'ha fet d'aquestes bestioles reproduïdes amb marenga, pa de pessic, xocolata ametllada i els indispensables ous de tots tamany.

Ara li tocaria el torn al gat: aquest felí avellutat que les dones romàntiques guarneixen amb cintes, emplen de moixaines donant-li tracte de bibelot. El gat que hauria de festejar-se no és pas ben bé aquest miolaire de quatre potes: és el gat simbòlic que, el mateix estimen les classes desheretades que les més blaves aristocràcies: és aquell gat alegre en uns, esvoletegat en altres; que quan és minso i dormidor resulta un gat inofensiu, mentre que, en donar-li per esverar-se és terrible fins a la tragèdia.

La domesticitat del gat mau-meu, és aparent car les seves magarrufes són falòrnies. No us en fiéssiu massa car té les intencions amagades com les ungles; mai no li endevinareu ço que pensa. Quan sembla adormit és quan vigila més fi; per natural, té el mestratge en l'art de dissimular. En atansar-se i fregar-se, manyagament, acompanyant la falagueria amb aquells castissos ronquets és llavors que cal vigilar-lo perquè no us pinci. De tenir, els gats, el do de parlar — ho podeu ben creure — serien els més grans mentiders. Tots serien bons per doctorar-se en lleis i dominar en la política, com ara dominen a les rates i als cans.

Per això, i altres coses que no dic, per tal de no allargar-me excessivament, es comprèn que el gat sigui fitxat de perillós, dolent i mala cosa.

Heus aquí, doncs, la causa que

als aficionats al mam els hi diguin gats: perquè, amb premeditació, al·lucinosia i, quasi sempre, nocturnitat arpleguen una cosa que mai no serà bona malgrat les rèpliques que intentin fer-nos els amics del Baccus coronat de pàmpols, als quals, en lloc de dir-los-hi borratxos seria més escaient anomenar-los bacons.

En aquell temps, quan aqueixa divinitat no tenia tants de deixebles, diu que se li retien grans festes que s'allargaven fins a tres septenaris; ço és, seguien tot el curs d'una lluna. Ara es festeja, generalment, en forma més casolana. (Ai, senyor! com es deixen perdre les coses). Abans, per un no-res, la gent feia barricades; ara — ja ho veieu! — passen cent cinquanta coses coentes i, ningú no piula. Talment sembla que a tots ens hagi agafat la mixa.

Es, doncs, un contrasentit no solemnitzar amb l'esplendor que les circumstàncies comporten la diada dels gats. Un dia és un dia per tantes de coses!; per quins set sous, doncs, no hem de decidir-nos d'imposar la diada dels gats?; hi veieu alguns exclusivismes, potser? Tal vegada amb això, com en tantes altres futeses, hem de copiar els americans del Nord promulgant una llei seca? Vaja, amics, no em negareu que portar un perdigó a l'ala, o navegar a mitja vela no rebaixa tant com molts intenten fer-nos creure.

Si tots junts demanèssim la diada dels gats, enc que fos per unes quantes hores, gustariem de la igualtat social esborrant-ne les odioses diferències de classes que encenen les sangs i giren els cervells.

Nosaltres, per bé que confidencialment, estem assabentats que uns quants de bona voluntat s'han aplegat per a lluitar fins a la instauració de la diada dels gats fent-la, naturalment, obligatòria per tothom. El que hi ha és que l'èxit és dubtós car — segons veus volanderes — es pretén excepcionar-ne els habituals festejadors del

gat i hom sospita que, de prosperar aital excepció s'aniria dreturerament al ridícol puix, segons els indrets, la majoria no es troba — cà, ni de tros! — en els abstemis de la beguda.

FLENDI

La meva ingenuïtat

De la mateixa manera que Ulises sempre serà admirat per les seves fantàstiques aventures; Neró, per les seves esplèndides bacanals, sobretot pels que van amb la panxa prima; Shakespeare, pel seu talent dramàtic, encara no igualat; Napoleó, per les seves conquestes territorials; Colomb, per haver descobert un món nou; Voronoff, l'allargament artificial de la vida; jo, en l'arbre genealògic de la meva família, també seré admirat per la meva ingenuïtat, que no sé si és innata o és el refinament de la meua experiència... dels altres.

Ingenuïtat, en els temps que correm, és una cosa completament ximple, molt passada de moda; tan passada de moda, com les patilles del "jove" escenògraf Vilumara. Ingenuïtat i ridícula és pot dir que han esdevingut dos mots sinònims. Fins les ingènues del Teatre han "mort": ara són dames joves.

Però jo, amb el cor a la mà o amb la mà al cor, confesso que sóc un ingenu; i que no me n'arrepenteixo, ans el contrari. En aquest començament de segle, tan materialista i sensual, jo trobo la ingenuïtat una cosa tan extraordinària i selecta! Ibsen, essent un home de talent, mai mostrà tant de talent com quan va escriure: "Les majories mai tenen raó!" Si hagués somniat que una minoria — la dels ingenus — arribaria a constar d'un sol individu!

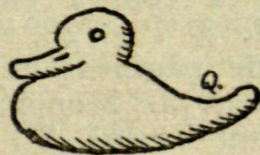
Senyors i senyores (com sóc "feminista" mai ho escriuré al revés, per-

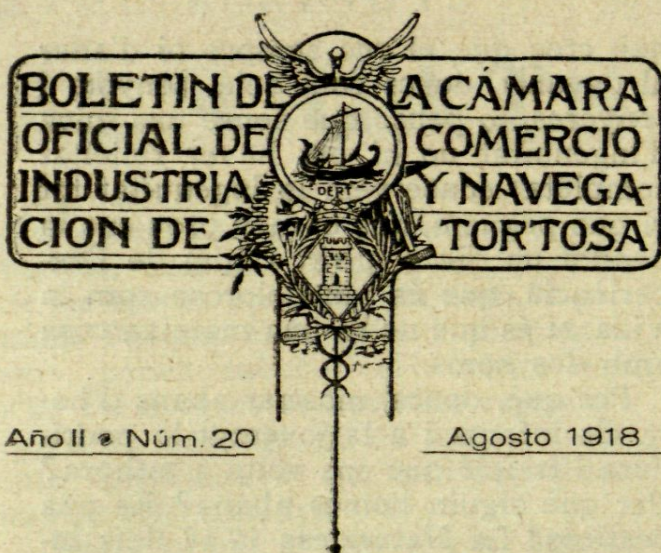
què crec que el ruc sempre té d'anar al davant), doncs com deia, senyors i senyores, jo penso que sense una mica d'ingenuïtat no hi pot haver felicitat completa; conservem la ingenuïtat tot el que poguem, que el món prou ens la pendrà un dia o altre; fugim de l'experiència, que és tan dolorosa com la Vida, si és que no és una mateixa cosa amb dos noms.

Per què, doncs, mostrar abans d'hora als infants i a la joventut la podridura i traïció que ens volta a tothora? Per què siguin homes abans? Es una bestiesa! La Naturalesa ja té lleis inflexibles, que no fallen mai. Sobretot, deixem ésser a les criatures infants fins al darrer moment, amb totes llurs rialles sanes i sols amb les ploralles d'alguna joguina trencada. Jo, essent per l'edat quasi un home, per la meva ànima "angelical" sols sóc un infant un xic granat. Per què continuo essent-ho? No ho sé! Sols sé que camino per una ruta de rosers, i només trobo i veig les oloroses roses.

Si la Història serveix perquè la Humanitat, en collectivitats, no caigui en els barrancs on varen caure els nostres avantpassats, per què l'Home, individualment, no ha de seguir el mateix exemple, essent més que més la pedra fonamental de totes les coses terrenals? Aleshores, amem la ingenuïtat nostrada tant com la nostra Joventut. Aprofitem l'experiència de les persones grans, i la nostra Vida serà menys martiri.

Vet aquí perquè jo sóc un ingenu, en ple segle de la precocitat; dec semblar un vímet, planta de regadiu, entremig d'un camp d'escardots, planta de secà. I com a complet *infant*, sols temo que ma ingenuïtat no duri el que jo desitjaria!

Año II e Núm. 20

Agosto 1918

SUMARIO

Convocatoria : Reglamento de 14 de Marzo de 1918 :: Censo electoral ::

IMPRENTA EDITORIAL J. MONCLÚS BALAGUÉ
Arrabal de San Vicens, 2 y 4 (Tortosa) TORTOSA

Tamany: 24'5 × 17'2. — Any 1917. —
Impremta de J, Monclús Balagué.

AÑO V NÚMERO 36 FEBRERO DE 1925

BOLETIN DE LA CÁMARA OFICIAL DE LA PROPIEDAD URBANA DE BARCELONA

SUMARIO: La asamblea de las Camaras españolas de la Propiedad Urbana, celebrada en Madrid los días 29 y 30 de noviembre último. — Exposición a los Ayuntamientos de España. — Otra obra de D. Enrique Lanfranco: Manual de Derecho Mercantil y Formularios. — El nuevo Real Decreto de inquilinato.

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN

Barcelona: Un año, 5 pesetas.
Resto de España: 7
Número suelto: 0'50

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN

Calle de Magdalenas,
número 12, principal

Tamany: 24'6 × 17'2. — Any 1921. —
Impremta d'A. López Llausàs.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

Boletín de la Cámara oficial de Comercio, Industria y Navegación de Tortosa. — Tamany de 24'5 × 17'2. Periòdic orgue de l'esmentada entitat, aparegut a Tortosa l'any 1917. Consta de 20 a 30 pàgines, i cobertes especials en paper de color. Dedicada a l'especialitat. Escrita en castellà. Preus: als electors de la Cambra, gratis; als no electors, 3 pessetes l'any. Després aquest butlletí, apareix amb el nom d'"Economia", i el títol de "boletín, etc." va com a subtítol, i el tamany és de 31'7 × 22, i més reduït el nombre de pàgines. Impremta del primer format, J. Monclús Balagué, Raval de Sant Vicens, 2 i 4, Tortosa.

Boletín de la Cámara Oficial de la Propiedad Urbana de Barcelona. — Tamany de 24'6 × 17'2. Periòdic mensual, orgue de l'esmentada entitat, aparegut a Barcelona l'any 1921. Consta de 20 pàgines, sense les cobertes, en paper especial i de color (que reproduïm). El dirigeix el secretari de l'entitat (en escriure aquestes ratlles, n'és En Carles Cardelús Carrera). Els temes que tracta són cenyits de l'especialitat. Escrit en castellà. Circula preferentment, es pot dir exclusivament entre els socis de la Cambra. Preus, no consten al número que tenim a la vista. Impremta d'A. López Llausàs, c. Diputació, 95, Barcelona.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Revista Técnica de Publicidad

HOY honramos las páginas de nuestra revista con la fotografía del Excmo. Sr. D. César Silió, ex ministro de Instrucción Pública y autor de la reciente reforma de las carreras mercantiles, que tan combatida está siendo por la burocracia docente de la enseñanza comercial, más atenta a sus intereses creados que a la cultura técnica de nuestro país, y que en cambio con tanta aplauso han recibido los elementos vicios de nuestro comercio y nuestra industria.

La nueva reforma tiene entre sus muchos aciertos el de la incorporación a la enseñanza oficial de la Publicidad, el Arte de Vender, la Organización y la Psicología aplicada.

"FAMA" une ardientemente su modesto voto a los que se han emitido a favor de la reforma del Sr. Silió, y felicita sin reservas al ilustre apóstol de la cultura mercantil española.

Mayo-Junio de 1922

N.º 7

2.ª época

ADUANAS Transportes y Seguros

Revista mensual
de Comercio

SUMARIO

Insistencia comercial. — Relaciones comerciales hispano-americanas. Hay que salvar. *Eduardo Carhué Alfonsi*. — ADUANERAS: Pagaduría comunitaria. Repertorio para la aplicación del Arancel. *A. Paul Laporte*. — A propósito del «Libro español de ventas y operaciones». *J. Closas*. — Problemas de economía nacional. El régimen de los Trámites. *Francisco Arceles*. — Economía, gastos e ingresos de insigificante derecho de Arancel. *José Puyol*. — Sobre la creación de un Banco de Crédito Agrario. *D. Cayo de Mendiola*. — En defensa de la industria nacional. Las Compañías Españolas de Seguros. *Agustín San Román*. — El maso de la Admón. de Port-Bou. *Hermes*. — BIBLIOGRAFIA. Sociología porfiriana obra interesante *Alfredo Casanovi*. — Un comentario referente al último R. D. sobre el Puerto Francés de Barcelona. — SUPLEMENTO ECONÓMICO-FINANCIERO: La validez de la cláusula consultada por franco-oro y sus similares. *César*. — De los proyectos de Hacienda. El libro de ventas. *J. M. J.*. — Información de interés nacional. — Nuevas Finanzas interesantes a España. — Bolsa de Estremadura. — POZ LA INTENSIFICACIÓN DE LA AVIACIÓN CIVIL. Aspecto técnico del vuelo Palma-Buenos Aires. — Estado actual de la aviación en España. — SECCIÓN DE LA PROPIEDAD INDUSTRIAL: La desconfianza de los inventores y el secreto de sus invenciones. *J. Shepherdson*. — La Conferencia de La Haya: Acuerdos de 6 de Noviembre de 1925. — Consultas. — Noticias españolas. — Noticias extranjeras. — CONSEJO DE LA ECONOMÍA NACIONAL. — Legislación. — Boletín y noticias. — Ofertas y demandas. — Consultas. — Cambios y Coeficientes.

Año II

BARCELONA, FEBRERO DE 1926.

N.º 11

Tamany: 25'8 × 16'7. — Any 1921. —
No consta peu d'impremta.

Tamany: 34'5 × 25. — Any 1925. —
Impremta «L'Estampa».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

Fama. — Tamany de 25'8 × 16'7. Revista tècnica de publicitat (tècnica d'anuncis) apareguda a Barcelona l'any 1921. Escrita en castellà. Director: Pere Prat i Gaballí. Correspon un número a cada mes. Consta de 24 pàgines, duu ilustracions. Cobertes de més a més. Anuncis dins el text. La presentació és acurada i bon paper. Preus: Espanya un any 8 pessetes; estranger 12 pessetes. El número que tenim a la vista és ja "segona època" i anteriorment degué tenir un altre format. Impremta: no consta.

Aduanas, Transportes y Seguros. — Tamany de 34'5 × 25. Revista de comerç, mensual, apareguda a Barcelo-

na pel mes d'abril de 1925. Es una bona revista d'estudis del ram i aplega i comentari de disposicions oficials relatives a aquest tema. Escrita en castellà. N'és director-gerent A. Hurtado i Monrós i assessor tècnic Rafel Closas. Hi ha nombrós col·laboradors. Duu secció de "consultes". Es illustrat. Consta de 40 pàgines, de paper i presentació estimables. D'aquestes pàgines, vuit o deu són dedicades a anuncis. Porta demés les cobertes en paper especial i de color. El facsímil que donem és de les cobertes. Preus: un any, subscripció a Espanya 25 pessetes; a l'estranger 30 pessetes; número solt 2'50 ptes. Impremta "L'Estampa", Avinyó, 29, Barcelona.

de Comunicació
i Hemeroteca General

6. - EL BORINOT.

HUMOR D'AHIR

Sr. Excelentísimo:
Los pobres fumadores
Elevan sus clamores
Al trono del Señor;
Pues saben que no puede
Cambiar su triste suerte,
Burlarse de la muerte
Un débil fumador.
Porque son los estancos
Depósitos mortíferos
De cigarros pestíferos
De tabaco infernal.
Ay pobres españoles!
Colón, porqué viniste,
Y un nuevo mundo diste
Que es causa de este mal?

Diz que es sermón perdido
Hablar en el desierto,
Y pues que el dicho es cierto
Mejor será callar (1).

(De la secció "Picotazos" d'"El Pájaro Azul", 22 juny 1861).

(1) Allusió a la censura d'aquells temps.

HUMOR D'AVUI

En una botiga

El botiguer. — Veu? aquest teixit, és de primera. Es de fil cru!...

La compradora. — I de fil cuit, no en tenen?...

En una tomba

—Veiam si aquet tindrà el fetge tan gros com dèiem que tenia quan vivia!...

Prenent informes comercials en el esdevenidor.

—Sap llegir?

—Sí, senyor!

—I escriure?

—A mà, no, senyor; a màquina, sí, senyor!...

E. ROIG.

Disposició testamentària que prescriu balls i música a l'enterrament.

Alacant, 3 d'abril. — Al poble de Castallo s'ha celebrat l'enterrament de la senyora Casilda Rico, vídua, que morí dilluns, als 80 anys d'edat.

Abans de morir disposà amb tota classe de detalls com s'havia d'acondicionar el seu cadàver, acte que constituí un dia de festa per al poble.

La senyora Rico, estant al llit i el dia abans de morir contractà i dedicà les corones que havien de portar-se a l'enterrament, contractà la banda de música del poble perquè anés darrera del cadàver tocant un pasdoble.

Contractà també un grup de noies perquè anessin davant del fèretre tocant les castanyoles i ballant.

Així mateix contractà l'agrupació anomenada "Els Mariners", que pren part en les festes de "Moros i Cristians" perquè formés en l'enterrament amb els seus vestits i atributs, i telegrafia a Vicens Soler, de València, donant de la bandera d'aquella població perquè anés al poble per a treure-la.

Disposà que el seu cos s'emboliqués en un mantó de Manila i en arribar el fèretre al cementiri tots els acompanyants ballessin àdhuc els quatre néts.

La música rebé les ordres oportunes de donya Casilda perquè no s'oblidés de tocar una peça en aquest moment, puix volia acomiadar-se així del seu espòs que estava enterrat en el cementiri.

La senyora Rico pagà religiosament, com és natural, per endavant els artistes contractats per a l'enterrament i encarregà al seu fill gran que no es deixés de complir cap de les seves voluntats, exactament com ella havia disposat.

Conferència telefònica.

Client. — Es el senyor Bonet qui està a l'aparell?...

Callista. — El mateix. Digui!...

Poemes de Guillaume Apollinaire

Client. — Sóc en Pere Arderiu, el client que va venir a curar-se els peus ahir el matí. I com li vaig prometre que avui li telefonaria l'estat en què em trobaria...

Callista. — Molt bé, senyor Arderiu! Li fan tant de mal, els peus?

Client. — No, senyor. Només la meitat!

Callista. — Solament la meitat, eh?

Client. — Justa i cabal.

Callista. — Ja li vaig dir que el meu remei era infalible. En pocs mesos he curat un grapat de cents malalts dels peus. Ho repeteixo amb tota la meua ingenuïtat: el meu remei és infalible! — Una pregunta: quan ha començat a notar que els peus sols li feien la meitat de dolor?

Client. — Des de fa dos hores, que el metge m'ha tallat una cama!...

En paus, en paus...

L'escena a un cinema de moda, la tarda del dissabte passat. Acabaven de projectar la darrera creació de Harold Lloyd. El públic sortia amb la rialla encara als llavis. Un senyor que també s'havia divertit molt amb les mil peripècies del film, portava el llac del barret al davant. Jo, que portava el meu a la mà, li digué:

—“Perdoni'm... però porta el capell capgirat!”

—Moltes mercès! — féu l'esmentat senyor. — No sé com pagar-li el favor!...

Mitja hora després a les Rambles em passejava. Per casualitat vaig trobar el senyor del “cine”, el qual em comunicà quasi a cau d'orella, mig rient:

—“Perdoni'm... però porta el capell capgirat!”

—“Moltes mercès! —vaig exclamar jo. —Ara ja estem en paus, senyor!...”

ALBERT LLOBREGAT.

L'ADEU

Jo he aplegat aquest bri de bruc.
L'autumne és mort, recorda-te'n
No ens veurem més en terra.
Olor del temps, bri de bruc.
I recorda't que jo t'espero.

A LA SALUT

Que lentament passen les hores
com passa un enterrament!

Tu ploraràs l'hora en què plores
qui passarà massa de pressa
com passen totes les hores.

“LE PONT MIRABEAU”

Sota el pont Mirabó s'escola el Sena
i nostra amor.

Caldrà que ell m'ho recordi?
Sempre venia el goig rera la pena.

Ve la nit, sona l'hora,
se'n va el jorn; jo sojorn.

Les mans en les mans, restem cara a cara
mentre que so-
ta el pont dels braços passa
d'uns eternals esguards l'ona tan lassa.

Ve la nit, sona l'hora,
se'n va el jorn; jo sojorn.

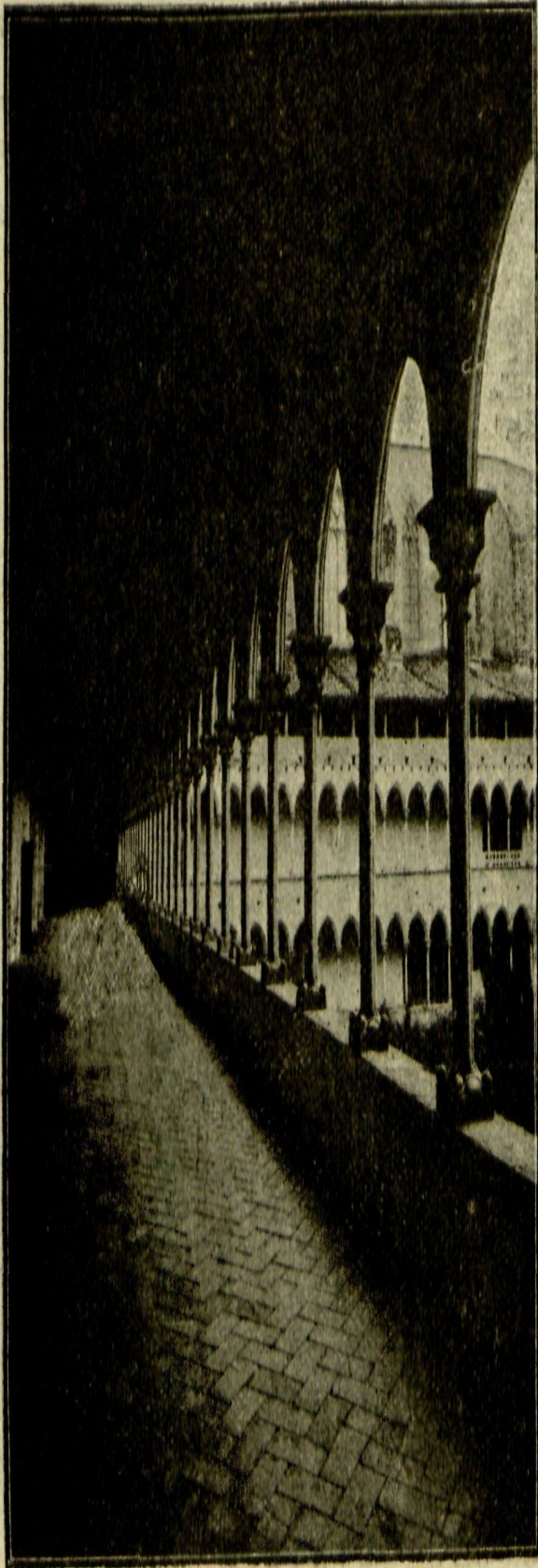
L'amor se'n va com el corrent de l'aigua,
l'amor se'n va:
és, com la vida, lenta
i, talment l'Esperança, violenta.

Ve la nit, sona l'hora,
se'n va el jorn; jo sojorn.

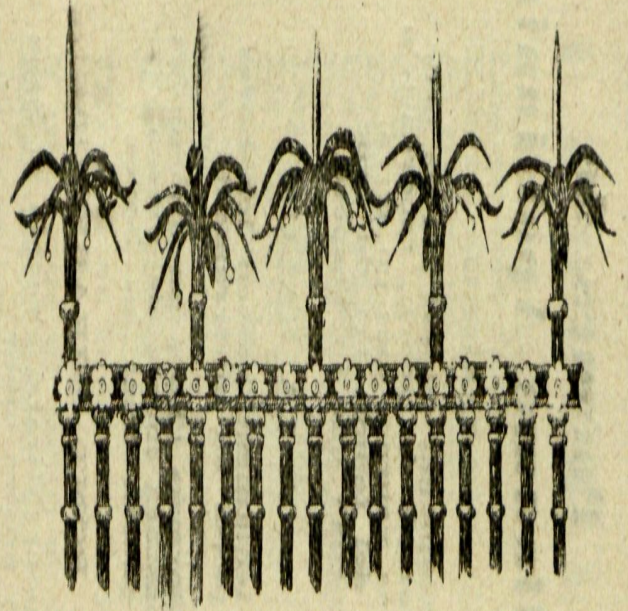
Passen els jorns i passen les setmanes.
Ni el temps passat
ni les amors no tornen.
Sota el pont Mirabó s'escola el Sena.

Ve la nit, sona l'hora,
se'n va el jorn; jo sojorn.

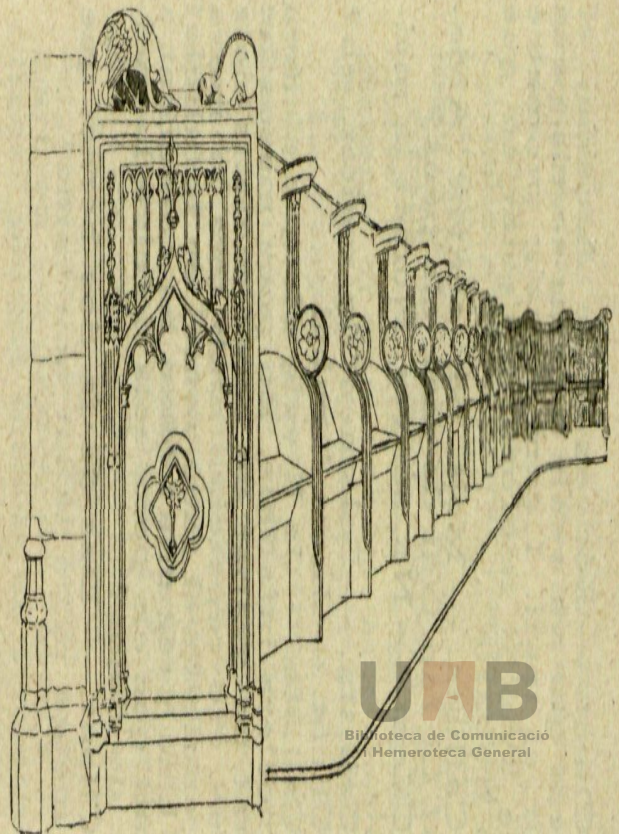
BARCELONA (SARRIÀ) REIAL MONESTIR DE SANTA MARIA DE PEDRALBES

Interior d'una ala del claustre superior.

Reixat de l'altar major.

Cadirat del cor de l'església.

Ara, s'esdevingué que cert dia un magnífic diamant, més commogut que del costum pel reclam de l'aigua fugissera, va fer un estremiment i fugí de les mans del Gnom, i anà rodolant pels herbeis fins a confondre's en les infinites gotes que componien la límpida puresa del rierol.

Debades el Gnom tot el dia s'afanyà a cercar-lo. El fugitiu ja era lluny. Dut pel corrent, rodolava vers l'inconegut, bo i cantant a tota veu la cançó que, de presoner, havia repetit tantes voltes al fons del seu cor.

Veié nous països, i cels color cobalt, i esteses de flors desconegudes, blanques, vermelles, a munions, vergers que embalsamaven l'aire amb llur perfum; va passar sota voltes de verdor, on la pingüe riquesa dels fruits s'acolorava d'or com el disc del sol; va sentir la música dels ocells més rars, i s'emmirallà en els ulls de les cérvoles que llepaven l'aigua tot llançant a l'entorn mirades temoregues.

Fins que un matí, a l'alba, li va semblar que el rierol (el qual després d'ésser davallat de la muntanya s'abellia de vagarejar sense presses pel reialme encantat de les flors) hagués tot d'una accelerat la velocitat, com si tendís cap a la seva fi pròxima. El diamant va enlairar-se un xic en damunt el corrent per saber què succeïa, i tot just veié a l'horitzó una línia blava un xic més fosca que la del cel, una mena de faixa que soldava el cel a la terra. I justament d'allí, triomfant, eixia enfora el carro del sol que es preparava a seguir el camí de costum, i en tant tenyia d'índic una gran zona del seu volt.

El diamant va tornar a cabussar-se esbalaït, després tornà a treure el cap per a observar. El sol era una mica més alt i aquella faixa blava es distingia més neta i pròxima. Va preguntar tot frisos, bo i passant, a un cascall encès que balancejava ensonillat sobre el seu llarg camall pelós què cosa era allò.

—Es la mar — li va respondre, cortesament.

La mar! El diamant no n'havia sentit a parlar mai. La mar! Ah, doncs el rierol corria a ajuntar-s'hi; doncs la mar era el seu destí. Va decantar-se a una pedreta viada que rodolava prop d'ell, i va preguntar-li: — Què és la mar?

—La mar — respon el company de viatge — és un abís sense fons, on nosaltres caurem arrossegats pel corrent. Un abís atzur, gonflat d'escumes, en el seu fons meravellós reposarem finalment en pau, en mig de brancatges de coral rosa, algues verdes i boques de conquilles...

—Aleshores, tu ets content d'anar-hi? — va dir-li el diamant.

—Content? Ja ho crec! Veuràs quina vida més bella allà dins.

—Però el sol: veurem encara el sol?

—El sol no; perquè no pot ficar els seus raigs indiscrets fins allà al fons. No et sembla una ventura? A mi, el sol em carrega. Estic bé a l'ombra, jo.

El diamant no va dir res. Una sensació d'angoixa infinita li estrenyia el cor. No es veia amb forces de renunciar el sol, del qual havia gustat la tebior i la llum, dons divins que li produïen el gust de la vida feliç i lliure. Havia pogut alliberar-se de les tenebres de la cova vigilada pel Gnom, i hauria de caure a un abís paorós, a una altra presó obscura mil vegades més horrible que no la primera? Almenys d'aquesta podia a estones sortir. De la mar no. De la mar no es surt mai.

Va reflexionar un moment, després es va allunyar de la pedreta, es féu a l'altra vora on penjaven tous d'herba molla. De sobte un buf de zèfir brunzís per damunt del rierol, el corrent s'enerigà i es remogué amb tot d'onadetes,

Pres pel flux de les aigües, el diamant va anar a parar damunt una clapa de molsa. Era sau! Fità la vista al cel per remerciar-lo d'haver-lo sostret de l'horrible sort, i el veié tot ple d'orenetes; i llurs xiscles li van semblar un dels himnes més harmoniosos que mai la criatura hagués cantat en lloança de l'etern. Els brins d'herba que tremolejaven vora el seu amagatall eren curulls de piquets limpidíssims, on la llum es dissolia en meravelles de colors. Uns altres diamants potser? Va reparar millor i no: eren gotes gerdes de rosada, de la nit. Ara el sol se les bevia per apaivagar la seva set. I elles, generoses, se li oferien letíficament.

Com s'estava bé, allí, damunt aquell divà d'herbei centellejant i olorós! No se n'hauria mogut. Qui podia descobrir-lo i treure-l'en?

La veu del rierol vingué a desvetllar-lo del son dolç.

—T'he vist, saps? Es inútil que t'escondeixis. Has de venir amb mi. No es fuig del destí... Au, llança't a l'aigua, que tinc pressa.

El diamant es va tapar les orelles per no sentir. Però el rierol insistia: —Au, fora. No tinc temps per perdre. Vols obligar-me a venir-te a cercar?

Això dient, féu aixecar una onadeta i la féu rebotre en aquella vora; però no va arribar al punt. En provà una altra, però també sense èxit. Aleshores el rierol, irat, s'enardí la gropa i temptà l'assalt.

Sinó que el diamant ja no es veia. Només era la molsa i les herbes molles que s'ajupien sota el futeig de l'aigua. El rierol, convençut d'haver-se emportat el rebel, s'aquietà.

—Aquest cop t'he enxampat! —digué, com qui hi posa la virolla. I va reprendre via cap a mar.

Que illusions! El diamant encara era allí, en mig de l'herba, colgat en la molsa tendra. Quan el rierol es posà amenaçador, el diamant pregava, suplicava l'herba piadosa.

—Tingues compassió d'un infeliç. Escondeix-me, tu qui saps la joia de la vida lliure. No vulguis que jo sigui privat per sempre de la llum del sol!

—Com ho farem? —va respondre l'herba. —Voldria ajudar-te, però no puc. Brilles massa. Se n'adonaria fins i tot un cec. Doncs imagina't el rierol, que té cent ulls...

—Ajuda'm, ajuda'm! —sanglotava el diamant. —No vull anar-me'n, vull romandre ací, amb tu, a l'ombra d'aquests salzes. No vull morir engolit per la mar!

Aleshores una tija d'herba, compadida, va prendre una decisió heroica. Es va decantar a un arç, es va punxar en una espina, i deixà caure sobre el diamant una gota de la seva linfa, la qual el va tenyir tot de verd: el diamant esdevingué una maragda.

L'aigua no havia tingut esment de res, i continuava via avall. D'un om d'allí prop estant, un passerell celebrava el naixement de la primera maragda amb una cançoneta, i els altres moixons li feien cor:

Floreix una gemma
en el si de l'herba:
la molsa la serva
dels besos del sol...

I el cor:

Qui vol la maragda?
Qui la gemma vol?

Amb gust on se vulga es trob,
I sap beure amb un esclop
Si la set li diu *Alon*.
Que les coses d'aquest món
Verdes i madures són.

Verd és, en fi, el qui espera
En la verdor de la vida,
Estant annexa i unida

Amb l'hivern la primavera:
Madur el qui amb vertadera
Contrició els seus pecats plora,
I es recorda que alguna hora
Li diran *Kyrieleison*.
Que les coses d'aquest món
Verdes i madures són.

L' A U T O R A S O N P E N S A M E N T

De què serveix, pensament
Que anem porfiant ambdós
Jo en apartar-me de vós
I vós en està'm present?
No dem que riure a la gent
Deixem-nos de vanitats,
Que aqueixos temps són estats;
Perquè sempre dir oí
Que jamai mol el molí
Dels corrents que són passats.

No sé què de mi voleu
Puix que m'aneu amoixant
Ballant-me l'aigua davant,
Temo de què em traireu;
Mireu-ho bé i veureu
Que tots els gusts que em mostrau
Amb què em voleu i animau,
Vénen a ésser el garrot
Amb què me pegau tan fort,
Quant em prometeu i dau.

Ja veig que m'estau dient
Que farà lo temps mudança
No m'està bé aquesta dansa
Ni us vull dar lloc, pensament.
Un refrany sé que no ment,
Que jamai vé la ventura
Al qui n'és flac de cordura;
I així, si disgusts tenia
Es, perquè jo no sabia
Gosar de la conjuntura.

Procureu doncs a dormir,
Puix basta haver intentat
voler-me tornar orat,
Sens que em porteu a morir:
Altra cosa no us puc dir,
Bé que tan forçat de sort
Que procuraré amb desport
Divertir vostra oradura,
Que jo sé que aqueixa us dura
I durarà fins la mort.

T R A N S F O R M A C I Ó

La major glòria he lograt
Que d'amor es pot haver
Puix tant us vinc a voler
Que en vós me só transformat.
Ja no só lo desdixat
Alberg de desconfiança;
I vós, apacible i mansa
(mal que us pesi) haveu de ser,
Que mon amor pogué fer
Eix encant, eixa mudança.

Ocupats tots mos sentits
De vostra gran gentilesa,
Só la mateixa bellesa;
Donaires tinc infinits:
Són els dons tan exquisits
D'eixa gràcia singular
Que jo no els vinc a esborrar,
Ni ma llealtat els despinta;
Com ni una gota de tinta
Fa tornar negra la mar

Però és tal vostre rigor
Que del mig de tanta ditxa
Trau una nova desditxa,
I deixa burlat l'amor;
Oh! terrible desamor;
Procedir cruel i esquiu:
Que dins de vós em teniu,
I essent ambdós una cosa,
Vostra crueltat no reposa
Sinó que allí em perseguiu!

I com jo estic convertit
Tot en vós, Senyora mia,
Jo també m'avorria
Si en vós no em fos recollit:
Quin desgraciat ha patit
Un dolor tan desigual;
Que en ell per mon bé i mon mal,
Veig aquests contraris dos;
Que em só recollit en vós
I em teniu odi mortal?

Mes, puix amb llaç tan estret
L'amor amb vós m'encadena;
Eix rigor no em dóna pena
Ans d'ell estic satisfet:
Perquè a trobar menos fred
El vostre pit, dubtaria
Si era eixa mudança mia
Tal volta plena d'engany;
Així que, mon desengany
Està en vostra tirania.

Per molt certa conclusió
De tot això ve a restar;
Que no es poden millorar
Els quilats de ma afició:
També se'n treu la raó
Per ben mostrar a la clara,
Quant és extremada i rara
D'eix cor vostre la fredor,
Que en vós resolt mon amor,
Ell resta gelat encara.

DESENGANY DEL MÓN

SATIRES

Ja de la casa encantada
on preses amb tirania
eren de l'ànima mia
cada potència una Fada:
en una gran nuvolada,
per la regió franca i pura,
l'aparent arquitectura
es resolgué i dissipà;
tot se'm representa ja
en sa natural figura.

Mercè rara i singular
d'aquella agraciada vena
que uns ànimos encadena,
i altres en sap deslligar;
Musa, bé et pots arriscar;
puix de son copiós tresor
t'influeix sobre son cor,
Filisart, sa gràcia estranya:
pren amb ta flauta de canya
el punt de son plectre d'or.

Vés-te a sa sombra cobrint,
Talia desarropada,
i així aniràs tal vegada
belles coses descobrint:
i t'anirà succeint,
com als que el rostoll segueixen
i en riques gavelles feixen
el que ja estava oblidat;
que el pobre resta medrat
amb allò que els altres deixen.

I si no et cap tal ventura,
no desesperis, treballa,
recull al manco la palla,
serà collita segura:
i en aquesta conjuntura
tras tan rica brevetat
d'eixa gran prolixitat
no es podrà admirar ningú
puix sempre fa més comú
la palla que no lo blat.

llibres & lletres

DICCIONARI ORTOGRAFIC
ABREUJAT, de Pompeu Fabra,
collecció Popular Barcino, Barcelona,
1926.

Un dels símptomes més fefaents de l'expansió llibrera ací, és el fet de la repetida edició d'obres i opuscles gramaticals de Pompeu Fabra. I és doblement significatiu, perquè vol dir que el públic no llegeix per un arrossegament mecànic, no s'interessa passivament, sinó que cerca d'incorporar-se en actiu a l'ascensió comú. El públic sent la necessitat de la perfecció. Sentir la necessitat de la perfecció, és mitja, almenys mitja, perfecció.

ENTRE LA VIDA I ELS LLIBRES, per Joan Estelrich ("El ram d'olivera", vol. segon), Barcelona, 1926.

Assenyalàvem amb un comentari especialment entretingut (dins la poca extensió que solen tenir aquestes nòtules o indicacions bibliogràfiques) la inauguració d'aquesta biblioteca d'"El ram d'olivera", que impulsa un home de tantes impulsions com és Joan Estelrich. Ara és ell mateix, Joan Estelrich, qui ens dóna el seu llibre, primer, en fet de cronologia d'una sèrie que ens promet. Coneixiem bastant de les coses, fragmentàriament, que ara formen el conjunt del volum, però no ens reca de tornar-ho a llegir, i sobretot Leopardi essent una de les nostres predileccions, la lectura ens atrau més. Per altra banda, Maragall és encara tan actual i tan nostre i tan ciutadà. I la simpatia d'un Charloun Rieu. I el record d'un Jules Romains. La gran personalitat de Conrad. Quant a Kierkegaard, el mateix Joan Estelrich és qui l'ha dut a nosaltres i, si més no, és "fortament interessant". L'estudiós, tot lector trobarà en les pàgines d'aquest llibre mantes lliçons, barrejat, hi trobarà acideses, relativament simpàtiques, però, com sempre solen ésser-ho, les acideses, és a dir simpàtiques relativament. Això, aqueixa simpatia, creiem que ha pogut fer tolerable aquella expressió de "val més que la veritat, la recerca de la veritat", que al capdavant és un truc; una facècia segons com i quan, un enganyapagesos també segons com i quan. Sigui'n

permesa aquesta lleugeríssima digressió que res no té a veure en aquest cas amb el llibre de l'Estelrich. Algun crític ens sembla que ha fet remarcar el pròleg d'aquesta obra. Algun temps els pròlegs havien estat banals, peces obligades i acomodaticies, que sovint els autors recaptaven d'un bon amic, més o menys autoritzat en la matèria. També d'un temps ençà, en el ram dels pròlegs potser registrem una milloria: d'ençà del pròleg, que resta en peu, tot sencer, una peça! de Josep Carner al seu llibre de poemes: "La inútil ofrena", alguns casos s'han donat de pròlegs que demanen una atenció especial. Es tornar a la bona tradició. Joan Estelrich també hi planta la seva tenda.

EL LLIBRE DE SANT JOSEP, de Francis Jammes, traduït per Josep F. Ràfols (vol. I de la "Biblioteca de La Paraula Cristiana"), Barcelona, 1926.

Josep-F. Ràfols, l'arquitecte, és un cas ben albirador en la nostra literatura; els seus escrits comencen d'ésser eixam, i es palesa en ells una seguretat creixent i una amplitud plena de sentits. La seva especialitat té alguna cosa d'apologètica catòlica, que encomana a les seves produccions un to viu i tallant: tracta en el catolicisme autèntic, el romà emporprat de segles, el fa rajar com una magrana sucosa. Ara, en la prova a la qual es sotmeté; la traducció del difícil llibre—difícil pel concepte, pel matís, per la finor tan penetrant, àdhuc pel lèxic i l'estil—que es diu "El llibre de Sant Josep", s'ha consolidat en ferm. Aquest llibre, altrament, és un plat exquisit.

CORRESPONDENCIA AMOROSA, per Carles Soldevila (Collecció Popular Barcino), Barcelona, 1926.

Els catalans som així (volem dir acèrrims, volem dir tots d'una peça, volem dir sense embuts, volem dir "clar i català"), i exalcem fins als núvols certs matisos de sorruderia i d'imtemperància com a virtuts cardinals, quan tal volta són vicis marginals, massa arrelats que malmeten el camí, amb llurs rebrots. Un bany, un bon bany, de dolçor, de suavitat, de graciós joc d'actituds, que no vol dir pas renunciament de fons, creiem que no ens perjudicaria. Això pensàvem tot llegint aquest llibre de correspondència amorosa aplegat de diversos au-

14. - EL BORINOT.

tors per Carles Soldevila; llibret com un gai somriure entre tasca i tasca.

SERVITUD (memòries d'un periodista), per Joan Puig i Ferrer (Biblioteca Catalònia), Barcelona, 1926.

Davant d'aquest llibre, de cop potser no trobeu la fórmula decidida del judici que us mereix. Per un cert caire, aquest llibre és una novetat o originalitat. Hi ha estones que se'ns acut formulat sense penes aquest judici: anècdotes; d'altres estones formuleu: l'"home"; adés penseu: facècies més o menys pamfletaires; acabat dieu: vides. No és una novella, són moltes novel·les i molts drames plantejats, no descabdellats, pel procediment d'unes "memòries". De vegades sembla que voregi cap a la tesi i us fa una mica de por de literatura sociològica, però aviat aquesta por s'esvaeix; Puig i Ferrer és escriptor molt primmirat en qüestió d'honradesa literària. Si no fos així, no ens hauria pogut donar poques canes de tela social! En canvi, observeu que bon punt prova aquest animaló de treure l'orella, l'autor talla i prou! No vol dir, això, que la lectura del llibre no es presti a infinites murmuracions extra-literàries, que, aquestes hores, el gros públic, al mig del qual ha caigut, ja ha fet pel seu compte. Però és que per ventura les comèdies de Molière, per exemple, al seu temps no produïen un aldarull i una polseguera de comentaris "socials", i quan aquestes xafarderies s'han esvaït completament no resta l'obra, la veritable obra de Molière? Una cosa tan "viva" com "Servitud" és fatal que ha de comportar ròssec tèrbol, anecdòtic i miserable.

Si fem un esforç d'imaginació, i ens situem a una zona d'anys a venir, una zona una mica llunyana, car allò immediat sempre mata o obscureix allò immediat—àdhuc en lírica pura—: per exemple quaranta, seixanta anys; valdrà aquesta obra d'En Puig? La resposta no pot ésser més que problemàtica, i molt problemàtica; però creiem que fosa enterament la boirina anecdòtica que l'envolta, té condicions per sobreviure, és a dir té fons per travessar de terme a terme d'anys, i fins i tot d'èpoques i modes literàries.

En una paraula: hi ha uns tipus, ens sembla que els menys "atacats" per l'autor, que són uns grans tipus, uns magnífics

exemplars; com aquells de Robert Robert, de l'Albert Llanas, verbigràcia, enfocats, i presentats, és clar, de diferent manera. En certa guisa, i potser un xic esporàdicament, "Servitud" és una novella de costums, d'un verisme, d'un gust i d'una substància històrica que cap tractat d'història no us en donarà ni de millor ni de tan bo.

I la "grapa" de l'escriptor, quiner rapades ençà i enllà! Diu: "De tant en tant se sentia un soroll allargassat, com una esgarrinxada violenta i monstruosa..." (l'estereotípia). I diu: "De sobte se sentí una remor fonda, una mena de terratrèmol rodoladís que venia de dessota la nostra habitació" (el tiratge): heus aquí el poeta "modern", com Verhaeren. I això altre: "Un ronc enorme, sorollós, com si per dins d'aquell home es desinflés alguna cosa..." diu d'un que dormia; i quan caracteritza així: "Alt, vermell de cara, com un cranc de riu bullit, el bigoti refilat, se'l veia dret i buit com una canya". I per aquest estil, sovint. Llegiu-lo.

CAMPANYA MONTEMOLINISTA, per Josep Llord. Imp. Alts, Barcelona, 1926.

El llibre tot just acabat de sortir, de motivació històrica, una monografia que pacientment ha bastit l'autor, erudit i recercador, amorós de les nostres coses. Un llibre nodrid, amb un bon nombre de gravats, que pot ésser un espill, més ben dit que és un espill històric i que colpeix per la seva semblança que dóna de situacions posteriors. Ah! un hom hi aprèn a captenir-se davant l'"actualitat", com aquell qui pensa: "ja et conec, herbeta..." i que sap esperar-se, i que cuida no trencar-se el cap en la dura paret, que és, potser, el que voldrien. Un llibre que va bé, va bé!

SEVERAL

—La casa editorial Baret, de Torí, ha publicat una "Antologia di poeti catalani contemporani".

—Ha sortit el número 3 de "Revista d'Olot", amb belles il·lustracions i estudis. A remarcar uns poemets de M. Concepció Carreras.

—El "Mercure de France" s'ocupa del llibre "Les cent millors poesies de la llengua catalana" (publicació d'"Els Nostres Clàssics").

—“La Nación”, de Buenos Aires, s'ocupa extensament, amb la signatura de Joan Torrendell, de literatura catalana: entre altres tracta de la novel·la “Jo!” d'En Bertrana i dels llibres de la Bernat Metge; també publica uns estudis sobre Marian Aguiló.

—La “Revue Bleue”, de París, publica, traduïda al francès la novel·leta de Santiago Russinyol: “Del temps en què jo anava a classe”.

—La revista “Oc”, de Tolosa, s'ocupa de la personalitat de Joan Alcover.

—La mateixa revista anuncia la publicació de diferents llibres d'escriptors occitans. D'ara en avant compta amb impremta pròpia: la impremta occitana, a rue du Moulin-Bayard, 5, Tolosa.

—La revista “Catalana” té en curs de publicació tres obres: l'una d'Apelles Mestres: “Darreres balades”, l'altra de Narcís Oller: “Renyines d'enamorats”, i l'altra de Mossèn Lluís G. Pla: “De tot vent”.

—La “Biblioteca Damisella” ha publicat “L'home que vengué el seu cor”, novel·la de Clovis Eimeric.

—Henri Collet, a París, ha publicat un interessant llibre sobre els músics, compatricis nostres, Albéniz i Granados, dins la col·lecció “Les maîtres de la musique”.

—Hom prepara una altra edició de la forta novel·la: “Els tres allucinats”, de Joan Puig i Ferrer.

—S'anuncia la publicació de “Normes del Comerciant” per Manuel Carrasco i Formiguera.

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petrítxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFAEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC

(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio

PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori

E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio

V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell

LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART

Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.

Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini

CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.

Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS

A. Hernàndez.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques

ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA

Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del “Liceo”

JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14

Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors

Menéndez Pelayo, 103 (G.)

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despatx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER
JOIER
Corts Catalanes, n.º 642
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

A TOTES
LES
LLIBRERIES

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
RASPALL**

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferrissa, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

Reロットgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIO. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du-
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espal-
lament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
Sant Andreu.-
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
St. Martí.
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No confongui el numero. - Entrada per l'escaleta.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELÉFONS

A SEU D'URGELL, N.º 124
A BARCELONA, N.º 2023-A
A SITGES, N.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
Quingles i Escaler
CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)